

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-4 Уж. 8/22
Дана 03.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Сукновић Бојација, председник већа, Јасмина Савић и Весна Мартиновић, чланови већа, уз учешће судског саветника Милане Узелац, записничара, решавајући по жалби грађанина Дејана Васића из Шапца, , поднетој против решења Републичке изборне комисије 02 број: 014-376/22 од 23.01.2022. године, у правној ствари референдума, у нејавној седници већа, одржаној дана 03.02.2022. године у 13,15 часова, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба СЕ ОДБИЈА.

Образложење

Ожалбеним решењем одбијен је, као неоснован, приговор Дејана Васића из Шапца, изјављен због неправилности приликом спровођења гласања на републичком референдуму одржаном 16.01.2022. године, ради потврђивања Акта о промени Устава.

У жалби, поднетој Управном суду преко Републичке изборне комисије препорученом пошиљком дана 29.01.2022. године у 11,00 часова, жалилац истиче да жалбу подноси на решење Републичке изборне комисије од 23.01.2022. године, 02 број: 014-376/22, јер је неприхватљиво и неосновано. Указује, да је дана 16.01.2022. године, одржан референдум, да на бирачком месту број 2 “Виша школа струковних студија за васпитаче” - улаз из дворишта, улица Добропољска бр. 3, Шабац, гласачки одбор чији је председник Светлана Томић, а заменик председника Слађана Јовановић, није уписао приговор подносиоца у записник, нити му је дозвољено да лично упише приговор у записник и да се потпише. Надаље истиче, да је дана 18.01.2022. године путем препоручене поште благовремено изјавио приговор Републичкој изборној комисији на околност онемогућавања изјављивања благовременог приговора грађанина од стране гласачког одбора, који је ожалбеним решењем одбијен, као неоснован, а да је у образложењу ожалбеног решења, Републичка изборна комисија изнела чињеницу да Образац Записника о раду гласачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на Републичком референдуму (Образац РГ-2), који је саставни део Упутства за утврђивање резултата Републичког референдума (“Службени гласник РС”,

бр. 113/21 и 117/21 – исправка), не предвиђа да се у записник уписују приговори грађана, односно гласача. Наводи, да је такво образложење апсурдно, јер ако нешто није забрањено, онда је дозвољено. Сматра да није довољно што у обрасцу није предвиђена једна од рубрика за попуњавање, као што је рубрика за приговоре учесника у поступку спровођења референдума, а чије постојање сматра нужним, те да ниједан грађанин својим евентуалним приговором на записник не омета поступак гласања, нити ствара неред на бирачком месту, нити некоме причињава штету, нити себи омогућава стицање противправне имовинске користи, нити повређује права других. Истиче да подношење приговора на записник у разним формалним поступцима, је обичајно право у Републици Србији, због чега поставља питање, како би се уопште експедитивно поднео приговор, уколико би некаква комисија решењем забранила његово подношење на записник? Наводи да у управним поступцима, подношење приговора на записник већ дуже време није више обичајно право, да је Законом о општем управном поступку прописано да се, између осталог, поднесци саопштавају усмено на записник, а да се приговор изјављује руководиоцу органа, на чије се поступање односи, који и одлучује о приговору. Сматра бесмисленом идеју Републичке изборне комисије из образложења ожалбеног решења, којом се констатује да ниједним прописом није предвиђена могућност, односно обавеза, да се приговори гласача уписују у Записник о раду гласачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на републичком референдуму, већ да је то документ који могу да попуњавају само чланови гласачког одбора за одређено гласачко место, док је грађанима омогућена заштита права у смислу одредбе члана 71. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи и да је због тога ожалбено решење неосновано. Наводи да није јасно, какве везе има чињеница да прописом није предвиђена нека од могућности, да би проблематично било само уколико би радња појединца, а која до сада прописима није била предвиђена, очигледно повређивала право другог, да уколико није реч о намерној фарси, попуњавање некаквог обрасца никоме не може нанети штету. Истиче да се штета може нанети уколико било ком грађанину не би била обезбеђена делотворна заштита права, као што је то случај са њим, а који је иницирао ову управну ствар и која је довела до другостепеног одлучивања. Упућује да се у образложењу ожалбеног решења тврди, да је предвиђено, да чланови гласачког одбора наводе догађаје који су били од значаја, односно од утицаја на гласање, а нарочито разлоге и трајање евентуалног прекида гласања, те уписивање примедба чланова гласачког одбора на поступак спровођења гласања на гласачком месту, али нико из гласачког одбора није уписао никакав приговор, када је свима из гласачког одбора на конкретном бирачком месту, он поднео свој усмени приговор. Због наведених неправилности у спровођењу референдума одржаног 16.01.2022. године, подносилац жалбе предлаже Управном суду да у целости поништи изјашњавање на наведеном гласачком месту, а потом да се одреди време поновног изјашњавања грађана.

Републичка изборна комисија је дана 02.02.2022. године у 18,50 часова доставила Управном суду жалбу и списе, без образложеног одговора на жалбу.

Одлучујући о поднетој жалби, која је дозвољена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, на основу одредбе чл. 73. Закона о референдуму и народној иницијативи (“Службени гласник РС”, бр. 111/21, 119/21), оценом навода у жалби, ожалбеног решења и списка предмета, Управни суд је нашао да жалба није основана.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења, произилази да је Републичкој изборној комисији поднет приговор грађанина Дејана Васића из Шапца, овде жалиоца, због неправилности у спровођењу републичког референдума ради потврђивања Акта о промени Устава Републике Србије одржаног 16. јануара 2022. године. Подносилац Дејан Васић је навео да приговор подноси у својству бирача, због повреде бирачког права, јер дана 16. јануара 2022. године на бирачком месту бр. 2 у граду Шапцу, гласачки одбор није уписао његов приговор у записник, нити је њему лично дозволио да упише приговор у записник и да се потпише. Због наведене неправилности у спровођењу референдума одржаног 16. јануара 2022. године, предложио је надлежној Комисији за спровођење референдума, односно Поткомисији, да у целости поништи изјашњавање на наведеном гласачком месту, а потом да се одреди време поновног изјашњавања грађана.

Ожалбеним решењем приговор је одбијен, као неоснован. Према разлозима образложења ожалбеног решења, Републичка изборна комисија је, ценећи наводе изнете у приговору, утврдила да подносиоцу приговора приликом гласања на републичком референдуму дана 16.01.2022. године, нису била повређена законом заштићена права у вези са изјашњавањем на референдуму. Републичка изборна комисија је разматрала и да ли је подносиоца приговора гласачки одбор неосновано спречио да гласа, или му је на гласачком месту било повређено право на слободно и тајно гласање, те је закључила да, према наводима из приговора, подносилац приговора не указује на евентуалну околност да га је гласачки одбор неосновано спречио да гласа, да подносилац приговора не указује на евентуалну околност да је био приморан да изађе на гласање, нити да је позван на одговорност због тога што је изашао на гласање, као ни да подносилац приговора не указује на евентуалну околност да му је приликом гласања била угрожена, или повређена тајност гласања. У вези са наводом из приговора да гласачки одбор за гласачко место бр. 2 у граду Шапцу - Виша школа струковних студија за васпитаче - улаз из дворишта, ул. Добропољска бр. 3, није хтео да упише његов приговор у записник, нити да му дозволи да лично упише приговор у записник и да се потпише, Републичка изборна комисија је констатовала да ниједним прописом није предвиђена могућност, односно обавеза да се приговори гласача уписују у Записник о раду гласачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања на републичком референдуму, већ да је то документ који могу да попуњавају само чланови гласачког одбора за одређено гласачко место, док је грађанима омогућена заштита права, у смислу одредбе чл. 71. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи. На основу свега наведеног, Републичка изборна комисија је закључила да подносиоцу приговора приликом гласања на републичком референдуму одржаном 16. јануара 2022. године, нису била повређена законом заштићена права.

Одредбом члана 71. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи, прописано је да грађанин може поднети приговор надлежној комисији у року од 48 сати од затварања гласачког места на коме је уписан у бирачки списак, ако га је гласачки одбор неосновано спречио да гласа или му је на гласачком месту повређено право на слободно и тајно гласање .

По оцени суда, правилно је одлучила Републичка изборна комисија када је одбила приговор жалиоца као неоснован. Ово стога, што и по оцени суда, жалилац наводима приговора не указује на повреде из члана 71. став 1. Закона о референдуму и

народној иницијативи да га је гласачки одбор на гласачком месту на коме је уписан у бирачки списак неосновано спречио да гласа или да му је на гласачком месту повређено право на слободно и тајно гласање.

Суд је ценио наводе жалбе којима се ожалбено решење побија из разлога што је приговор поднет због неправилности у спровођењу референдума учињених тиме што је од стране гласачког одбора онемогућен да приговор изјави гласачком одбору на записник, и указује да је Законом о општем управном поступку, прописано да се, између осталог, поднесци саопштавају усмено на записник, а да се приговор изјављује руководиоцу органа на чије се поступање односи, који одлучује о приговору, па налази да ови наводи нису основани. Ово из разлога што је заштита права грађана пред надлежном комисијом у спровођењу референдума изричито прописана наведеном одредбом члана 71. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи, према којој одредби грађанин може поднети приговор надлежној комисији у року од 48 сати од затварања гласачког места на коме је уписан у бирачки списак. Према одредби члана 19. став 3. овог закона, надлежна изборна комисија за спровођење републичког референдума је Републичка изборна комисија. При томе је суд имао у виду да је чланом 25. Пословника Републичке изборне комисије (“Службени гласник РС” бр.117/21) прописано да у поступку по приговорима о питањима која нису изричито уређена законом, Комисија сходно примењује Закон о општем управном поступку. Међутим, како су Законом о референдуму и народној иницијативи, изричито прописана правна средства, рокови и начин за њихово коришћење у заштити права у спровођењу референдума, то нема сходне примене Закона о општем управном поступку на коју се жалбом указује.

Суд је ценио и остале наводе жалбе али је нашао, да код изнетог чињеничног и правног стања, нису од утицаја на другачију одлуку у овој референдумској ствари.

Са изнетих разлога, Управни суд је, на основу одредбе члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима (“Сл. гласник РС”, бр. 111/09), који се сходно примењује на основу члана 76. Закона о референдуму и народној иницијативи, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 03.02.2022. године, у 13,15 часова, III-4 Уж. 8/22

Записничар
Милана Узелац, с.р.

Председник већа - судија
Гордана Сукновић Бојација, с.р.

УМ/ОИ